

FORMATIMI TEKSTIT NË CSS

Karakteristika font-family

Janë dy tipe të emrave font-family:

- **font family**: një font family specifik si (Times New Roman ose Arial)
- **generic family**: një grup familje shkronjash me pamje të njëjtë (si Serif ose Monospace)

Një shembull stili font-family

Generic family	Font family
Serif	Times New Roman Georgia
Sans - serif	Arial Verdana
Monospace	Courier New Lucida Console

Skedari HTML:

```
<p class="serif">
  Ky është një paragraph me llojin e shkrimit serif.
</p>
<p class="sansserif">
  Ky është një paragraph me llojin e shkrimit sanserif.
</p>
<p class="monospace">
  Ky është një paragraph me llojin e shkrimit monospace.
</p>
<p class="cursive">
  Ky është një paragraph me llojin e shkrimit cursive.
</p>
<p class="fantasy">
  Ky është një paragraph me llojin e shkrimit fantasy.
</p>
```

Skedari CSS:

```
p.serif {
  font-family: "Times New Roman", Times, serif;
}
p.sansserif {
  font-family: Helvetica, Arial, sans-serif;
}
p.monospace {
  font-family: "Courier New", Courier, monospace;
}
p.cursive {
  font-family: Florence, cursive;
}
p.fantasy{
  font-family: Blippo, fantasy;
}
```

Ndaj secilën vlerë me presje për të treguar që janë vlera.

Në qoftë se emri i font-family është më shumë se një shkronjë, duhet të jetë në thonjëza dyshe: "Times New Roman".

Karakteristika font-family duhet të përmbajë disa lloje. Kur specifikojmë një shkronjë web-i në stilin CSS shtojmë më shumë se një emër fonti, në mënyrë që të shmangim sjelljet e papritura.

Në qoftë se kompjuteri klient nuk ka atë lloj shkronjë për ndonjë arsye, do të kalojë tek tjetra.

Praktikë e mirë është të zgjedhim një lloj shkronje të përgjithshme, për t'i lejuar browser-it të zgjedhë një lloj shkronjë të ngjashme nga kjo familje , në qoftë se nuk janë të vlefshme fontet e tjera.

```
body {
  font-family: Arial, "Helvetica Neue", Helvetica, sans-serif;
}
```

Në qoftë se browser nuk suporton llojin e shkrimit **Arial**, do të kalojë tek llojet e tjera (**Helvetica Neue**, më pas **Helvetica**). Në qoftë se browser nuk ka asnjë prej tyre, do të përdor llojin e përgjithshëm **sans-serif**.

Në qoftë se lloji i emrit të shkronjave konsiston në më shumë se një fjalë duhet të vendoset në thonjëza.

Karakteristika font-size

Karakteristika font-size përcakton përmasat e shkronjave . Një mënyrë për vendosjen e përmasës së shkronjave është duke përdurur përmasat me fjalë.

Për shembull:

xx-small, small, medium, large, larger, etj.

Skedari HTML:

```
<p class="small">
  Paragraf me tekst me madhësi të vogël.
</p>
<p class="medium">
  Paragraf me tekst me madhësi mesatare.
</p>
<p class="large">
  Paragraf me tekst me madhësi të madhe
</p>
<p class="xlarge">
  Paragraf me tekst me madhësi shumë të madhe.
</p>
```

Skedari CSS:

```
p.small {
  font-size: small;
}
p.medium {
  font-size: medium;
}
p.large {
  font-size: large;
}
p.xlarge {
  font-size: x-large;
}
```

Ju mund të përdorni gjithashtu vlerat numerike **pixels** ose **ems** për manipulimin e përmasave të shkronjave.

Vendosja e përmasave të shkronjave në vlera pikselash (**px**) është një zgjedhje e mirë.

Vendosja e përmasave të shkronjave në vlera (**em**). Kjo i lejon shumicës së browserave të

rivendosin përmasat e tekstit . Në qoftë se nuk keni para përcaktuar madhësinë e shkrimit atëherë do të jetë madhësia që njihet nga browsera-t **16px**.

Përtë llogaritur vlerën në em, thjesht ndiq formulën e mëposhtme: **$e m = \text{pixels} / 16$**

Për shembull:

```
h1 {  
  font-size: 20px;  
}  
h1 {  
  font-size: 1.25em;  
}
```

Të dy shembujt do të prodhojnë të njëjtin rezultat në browser, sepse **$20\text{px}/16=1.25\text{em}$** .

Karakteristika font-style

Karakteristika font-style përdoret tipikisht për të specifikuar tekstin e pjerrët.

Skedari HTML:

```
<p class="italic">Ky paragraf është i pjerrët.</p>
```

Skedari CSS:

```
p.italic {  
  font-style: italic;  
}
```

Karakteristika font-style ka tre vlera: **normal**, **italic**, dhe **oblique**.

Oblique është shumë e ngjashme me italic, por më pak e suportuar.

Skedari HTML:

```
<p class="normal">Ky është paragraph normal.</p>  
<p class="italic">Ky është paragraph i pjerrët.</p>  
<p class="oblique">Ky është paragraf oblique.</p>
```

Skedari CSS:

```
p.normal {
  font-style: normal;
}
p.italic {
  font-style: italic;
}
p.oblique {
  font-style: oblique;
}
```

Karakteristika font-weight

Font-weight kontrollon trashësinë ose dobësinë e textit. Vlerat mund të jenë **normal** (parametri i para vendosur), **bold**, **bolder**, dhe **lighter**.

Skedari HTML:

```
<p class="light"> Ky shkrim eshte "lighter" weight.</p>
<p class="bold"> Ky shkrim eshte "bold" weight.</p>
<p class="bolder"> Ky shkrim eshte "bolder" weight.</p>
```

Skedari CSS:

```
p.light {
  font-weight: lighter;
}
p.bold {
  font-weight: bold;
}
p.bolder {
  font-weight: bolder;
}
```

Ju gjithashtu mund të përcaktoni font weight me një numër nga **100** (thin) deri tek **900** (thick). 400 është e njëjtë me normalen, dhe 700 është e ngjashme me bold.

Tagu HTML **** gjithashtu bën tekstin **bold**.

Karakteristika font-variant

Karakteristika CSS font-variant lejon konvertimin e të gjithë shkrimit në shkronja të vogla. Vlerat e kësaj karakteristike mund të jenë **normal**, **small-caps**, dhe **inherit**.

Skedari HTML:

```
<p class="normal"> font-variant i është dhënë vlera normal.</p>
<p class="small"> font-variant i është dhënë vlera small-caps.</p>
```

Skedari CSS:

```
p.normal {
  font-variant: normal;
}
p.small {
  font-variant: small-caps;
}
```

Karakteristika CSS font-variant nuk suportohet nga të gjitha llojet e shkrimit, kështu që duhet testuar para se të publikohet.

Karakteristika Color

Karakteristika CSS color specifikon ngjyrën e tekstit.

Një metodë e specifikimit të ngjyrës së tekstit është duke përdorur **emrat ngjyrat në anglisht**: si red, green, blue, etj.

Më posht paraqitet një shembull konkret.

Skedari HTML:

```
<p class="shembull">Ky paragraph ka ngjyrë të gjelbërt.</p>
```

Teksti jashtë paragrafit ka ngjyrë të zezë (apriori).

Skedari CSS:

```
p.shembull {
  color: green;
}
```

Tjetër menyrë e përcaktimit të vlerave të ngjyrave është duke përdorur vlerat **hexadecimale** dhe **RGB**.

Forma hexadecimal paraqitet me shenjën thurje përpara (#) ndjekur nga gjashtë vlerat hexadecimal (0-F).

RGB përcakton vlera përkatësisht për **Red**, **Green**, dhe **Blue**.

Në shembullin më poshtë, ne përdorim vlerat hexadecimal për vendosjen në ngjyrë blu të titullit të paragrafit, dhe mënyrën RGB për të vendosur paragrafin në ngjyrë të kuqe.

Skedari HTML:

```
<h1>Ky është titulli i paragrafit</h1>
<p class="shembull">Ky është paragraf</p>
```

Skedari CSS:

```
h1 {
  color: #0000FF;
}
p.shembull {
  color: rgb(255,0,0);
}
```

Karakteristika text-align

Karakteristika text-align specifikon pozicionimin e tekstit në një element. Apriori, teksti në websitë është pozicionuar majtas. Megjithatë, ju mund të ndryshoni këtë duke përdorur karakteristikën text-align.

Vlerat që mund të marrë karakteristika text-align : **left**, **right**, **center**, dhe **justify**.

Skeadri HTML:

```
<p class="majtas">Ky paragraph është pozicionuar <strong>majtas.</strong></p>
<p class="djathtas"> Ky paragraph është pozicionuar <strong>djathtas.</strong></p>
<p class="qender"> Ky paragraph është pozicionuar <strong>qender.</strong></p>
```

Skedari CSS:

```
p.majtas {
  text-align: left;
}
```

```
p.djathtas {
  text-align: right;
}
p.qender {
  text-align: center;
}
```

Kur text-align i jepet vlera "**justify**", çdo rresht do ketë të njëjtin gjerësi.

Karakteristika vertical-align

Karakteristika vertical-align përcakton pozicionimin vertical të tekstit. Vlerat që mund të marrë janë **top**, **middle**, dhe **bottom**.

Shembulli më poshtë tregon si të pozicionojmë tekstin brenda një table.

Skedari HTML:

```
<table border="1" cellpadding="2" cellspacing="0">
<tbody style="height: 150px;">
  <tr>
    <td class="top">Top</td>
    <td class="middle">Middle</td>
    <td class="bottom">Bottom</td>
  </tr>
</tbody>
</table>
```

Skedari CSS:

```
td.top {
  vertical-align: top;
}
td.middle {
  vertical-align: middle;
}
td.bottom {
  vertical-align: bottom;
}
```

Karakteristika `vertical-align` merr gjithashtu vlerat e mëposhtme: `baseline`, `sub`, `super`, `%` dhe `px` (ose `pt`, `cm`). Në shembullin më poshtë paraqitet ndryshimi midis tyre.

Skedari HTML:

```
<p>Ky është tekst <span class="baseline">inline </span> p</p>
<p> Ky është tekst <span class="sub">sub line </span> p</p>
<p> Ky është tekst <span class="super">super line </span> p</p>
<p> Ky është tekst <span class="pixel">pixel</span> p</p>
```

Skedari CSS:

```
span.baseline {
  vertical-align: baseline;
}
span.sub {
  vertical-align: sub;
}
span.super {
  vertical-align: super;
}
span.pixel {
  vertical-align: -10px;
}
```

Në vend të vlerave **px**, mund të përdorim edhe vlerat **pt** (points), **cm** (centimetra) dhe **%** (përqindje).

Karakteristika text-decoration

Kjo karakteristikë përcakton se si do të 'dekorohet' teksti.

Vlerat e përdorura :

none – Vlera apriori, kjo përcakton një tekst normal

inherit – Merr vlerën nga elementi prind

overline – Vizaton një vizë mbi tekstin

underline – Vizaton një vizë poshtë tekstit

line-through - Vizaton një vizë në mes të tekstit

Në shembullin më poshtë paraqitet ndryshimi midis tyre.

Skedari HTML:

```
<p class="none">Ky është tekst normal </p>
<p class="inherit"> Ky tekst ka karakteristikat nga elementi prind.</p>
<p class="overline"> Ky tekst është i mbivizuar.</p>
<p class="underline"> Ky tekst është i nënvizuar.</p>
<p class="line-through"> Ky tekst është i mesvizuar.</p>
```

Skedari CSS:

```
p.none {
  text-decoration: none;
}
p.inherit {
  text-decoration: inherit;
}
p.overline {
  text-decoration: overline;
}
p.underline {
  text-decoration: underline;
}
p.line-through {
  text-decoration: line-through;
}
```

Ju mund të kombinoni vlerat **underline**, **overline**, ose **line-through** për të njëjtin tekst.

Karakteristika text-indent

Karakteristika text-indent specifikon sa hapsirë horizontale do të lihet para se të fillojë rreshti i një teksti. Vlerat e kësaj karakteristike janë **length** (px, pt, cm, em, etj.), **%**, dhe **inherit**.

Skedari HTML:

```
<p>Ky është një shembull i karakteristikës <strong>text-indent </strong>.
Rreshti i parë është pozicinuuar djathtas 60px.
Përveç pikselave mund të përdoren edhe pt, cm, em etj.
</p>
```

Skedari CSS:

```
p {  
  text-indent: 60px;  
}
```

Edhe vlerat negative janë të lejueshme. Në këtë rast rreshti do të pozicionohet majtas.

Karakteristika text-shadow

Karakteristika text-shadow shton hijëzim në tekst.

Kjo karakteristikë merr katër vlera: vlera e parë përcakton dritëhijen sipas **x** (**drejtimit horizontal**), Vlera e dytë përcakton distancën sipas **y** (**drejtimi vertikal**), vlera e tretë përcakton zbehjen(**blur**) e dritëhijes , dhe vlera e katërt përcakton ngjyrën (**color**).

Skedari HTML:

```
<h1>Shembull</h1>
```

Skedari CSS:

```
h1 {  
  color: blue;  
  font-size: 30pt;  
  text-shadow: 5px 2px 4px grey;  
}
```

Në shembullin e mësipërm, kjuam hijëzim duke përdorur parametrat e mëposhtëm:

5px – Kordinata X

2px – Kordinata Y

4px –blur radius

grey – ngjyra e hijëzimit

Karakteristika text-transform

Karakteritika CSS text-transform specifikon si të zmadhojmë tekstin e një elemeti. Për shembull, mund të konvertojmë shkrimin në shkronja të mëdha.

Skedari HTML:

```
<p class="capitalize">11
```

Vlera capitalize transformon vetëm karakterin e parë të çdo fjale në shkronjë të madhe.

```
</p>
```

Skedari CSS:

```
p.capitalize {  
  text-transform: capitalize;  
}
```

Gjithashtu, me anë të kësaj karakteritike mund të bëjmë të gjithë tekstin të duket me shkronja të mëdha ose të vogla.

Skedari HTML:

```
<p class="uppercase">Kjo vlerë transformon të gjithë tekstin me shkronja të mëdha.</p>  
<p class="lowercase"> Kjo vlerë transformon të gjithë tekstin me shkronja të vogla <p>
```

Skedari CSS:

```
p.uppercase {  
  text-transform: uppercase;  
}  
p.lowercase {  
  text-transform: lowercase;  
}
```

Karakteristika letter-spacing

Karakteristika letter-spacing specifikon **hapsirën midis karaktereve në një** tekst. Vlerat mund të jenë:

- **normal** stili apriori pa hapsira midis shkronjave
- **length** përcakton hapsirë midis shkronjave duke përdorur njësitë matëse si px, pt, cm, mm, etj.;
- **inherit** trashëgon vlerën e kësaj karakteritike nga elementi prind;

Skedari HTML:

```
<p class="normal">Ky tekst nuk ka hapsira shtesë midis shkronjave.</p>  
<p class="positive ">Ky tekst ka hapsirë midis shkronjave prej 4px.</p>
```

Skedari CSS:

```
p.normal {  
  letter-spacing: none;  
}  
p.positive {  
  letter-spacing: 4px;  
}
```

Karakteristika word-spacing

Karakteristika word-spacing specifikon hapsirën midis fjalëve në tekst..

Skedari HTML:

```
<p class="normal">Ky paragraph nuk ka aplikim të hapsirës midis fjalëve .</p>  
<p class="px">Në këtë tekst është aplikuar hapsirë midis fjalëve 30px.</p>
```

Skedari CSS:

```
p.normal {  
  word-spacing: normal;  
}  
p.px {  
  word-spacing: 30px;  
}
```